

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

O REFORMĂ AȘTEPTATĂ

— NUMIRILE ÎN FUNCȚIUNILE PUBLICE —

Zilele trecute a apărut în Monitorul Oficial decretul-lege privitor la numirile în funcțiunile publice. Insemnătatea acestei legi a fost subliniată, în caracterizări lapidare, chiar de către d-l *Gheorghe Tătărescu*, președintele Consiliului de miniștri, care a spus că ea va deschide o *eră nouă* atât pentru administrația generală a Statului, cât și pentru moravurile noastre. De ce? Pentru că e destinată să pună capăt *protecției și intervenționismului*, cele două racile ale vieții noastre publice, înlocuindu-le cu singurul criteriu *just al meritului*.

Principiul meritului fiind un criteriu de ordin *moral*, este firesc ca Biserica noastră să se bucure, din toată inima, de această nouă concepție de Stat și în consecință să se oprească o clipă asupra legii recente, care-i dă consacrară oficială cu gândul nobil de a o face să triumfe în arena vieții noastre naționale.

Este un adevăr aproape banal, că funcțiunea normală a unui Stat depinde înainte de toate de *administrația* lui. Prin urmare, cu cât elementele care-i dau viață sunt mai conștiente prin pregătire și răspundere, de misiunea lor, cu atât imensul aparat administrativ va îndeplini mai bine îndatoririle grele ce i le-a încredințat suveranitatea națională în existența și dezvoltarea Țării întregi.

Dealtfel se știe, că în orice Stat modern cel dintâi și cel mai sigur element de judecată ce i-l poate oferi unui străin cu privire la gradul de dezvoltare în care se găsește, este felul cum se prezintă *administrația*. Ea este oarecum carta de vizită inițială, după care te orientezi când iei contact cu realitățile de acolo. Ordinea și disciplina ce te întâmpină în stradă și birouri, promptitudinea și bunăvoința cu care ești servit, presupune numai decât funcționari pregătiți, serioși și onești, conștienți că ei îndeplinesc un man-

dat în numele și pentru onoarea Patriei.

Această conștiință superioară a slujbei s'a format de sigur în baza unei lungi evoluțiuni de cultură și civilizație, inspirate de înalte precepte morale.

La noi această conștiință superioară a funcțiunii se găsește încă într'o regretabilă carență. Faptul este explicabil prin vestigiile unor influențe nenorocite din trecut, cari n'au putut fi înlăturate definitiv oricâte sforțări s'au făcut de cărmuitorii Statului. Partidismul politic cu asaturile irezistibile ale clientelei electorale, era una din cauzele principale ale relei noastre administrații. Ți-a făcut propagandă sau ți-a dat votul cutare cetățean, îți cerea numai decât o slujbă. Titlurile, capacitatea — nu contau și așa am ajuns la acel nivel scăzut al corpului funcționăresc, care nu era în măsură să împlinească așteptările legitime ale unei societăți tolerante, dar cu atâtea nevoi gospodărești.

Acestui fenomen profund dăunător i-a pus capăt noul regim constituțional din 1938. Maladia electoritei a încetat ca prin farmec, cum ne-au demonstrat-o alegerile parlamentare din anul trecut. Rămânea acum să se reglementeze pe cale de drept comun ideea salvatoare stabilită de Constituția Regele Carol II. Ea a venit prin legea recentă relativ la numirile în funcțiunile publice de stat, ținutale, județene și comunale, regii publice și case autonome, camere profesionale și direcții speciale, precum și la toate așezămintele publice, ale căror bugete sunt suse aprobeții Parlamentului.

Cari sunt prescripțiile legii noi?

Mai întâi sunt unele de caracter general, după cari spre a putea fi numit într'un post declarat vacant, candidatul trebuie să îndeplinească condițiunile cerute de legile aplicabile acelei autorități, să facă parte din Fron-

tul Renașterii Naționale, să nu fi fost condamnat pentru infracțiuni contra ordinii și siguranței Statului, și să nu fi fost destituit din alt serviciu public.

Al doilea sunt dispoziții speciale, cari prevăd, că nici o numire nu se poate face decât *pe bază de concurs*, în cadrul unui program de mai înainte anunțat și în urma recomandării comisiei pentru numiri și înaintări. Dacă sunt mai mulți candidați, ei vor fi recomandați în ordinea clasificării dela concurs. Candidații căsătoriți vor avea precădere față de cei necăsătoriți, aceeaș favoare acordându-se și celor cu greutăți familiare mai mari în caz de egalitate la clasificare și titluri. Șeful autorității respective n'are alt drept decât să cerceteze legalitatea lucrărilor de concurs, fiind dator să facă numirea.

Transferările se fac fără concurs, dar tot numai în baza deciziei motivate a comisiei pentru numiri, acordându-se și aici prioritate celor ce pot invoca motive de ordin *familiar*.

Acestea sunt pe scurt prevederile legii, și ele apar în ochii noștri juste și echitabile. Mai mult chiar: deplin *morale*, fiindcă țin seama de considerațiuni pe cari le impune conștiinței noastre doctrina creștină.

Se va zice: foarte bine, dar putem spera în aplicarea lor practică? De sigur, căci legea conține sancțiuni din cele mai severe pentru nerespectarea ei. Anume, orice abatere atrage nulitatea de drept a numirii, pedepsirea tuturor vinovaților pentru examinare, recomandare sau numire ilegală și răspunderea solidară a funcționarului vinovat cu funcționarul ilegal numit, pentru toate sumele încasate de acesta.

În plus se sancționează și *intervențiunile* pe lângă comisia examinatoare cu amende penale până la 10.000 Lei, iar în caz de recidivă cu închisoare corecțională până la 6 luni. Aceaș pedeapsă se aplică și membri-

„Dacă cineva socotește că e cucernic, dar nu-și ține limba în frâu, ci își amăgește inima, cucernicia acestuia este zadarnică.“

Ep. Iacob 1, 26.

lor din comisiune, cari ar accepta asemenea intervențiuni.

Iată principiile și sancțiunile legii. Oricare bun român trebuie să le aplaude, fiindcă ele răspund unui simțământ obștesc, ce de mult își așteaptă împlinirea. Totul depinde acum de energia și perseverența cărmuitorilor, cari învingând stafiile ce mai stăruie în umbră, să deschidă larg drumul *primenirii* administrației noastre publice. Speranța aceasta ne-o dă tot d-l prim-ministru *Gh. Tătărescu*, care la promulgarea legii declară opiniei publice: „Cred că facem azi un pas hotărât în realizarea unuia din marile noastre puncte programatice: *așezarea elitelor* la toate posturile de conducere a Statului și statornicind *regula dreptății* la baza tuturor numirilor în funcțiunile publice, dăm satisfacție unui vechiu deziderat îmbrățișat rând pe rând de toate generațiile tinere“.

Biserica noastră, deși nu-i este aplicabilă noua lege, o privește cu toată satisfacția, fiindcă vede în ea spiritul și tradiția sănătoasă de care se călăuzește permanent în așezămintele sale, puse totdeauna în slujba marilor năzuinți ale Statului și neamului românesc.

Măsuri legitime. P. S. Episcop *Andrei Mager* al Aradului, ordonând, în calitate de locțiitor al episcopiei Timișoarei, alegeri pentru noua adunare eparhială, a precizat condițiile în cari se pot depune candidaturile. În virtutea lor toți aceia, cari sunt francmasoni sau membri ai altor asociații afiliate francmasoneriei, cei necununăți în biserica ortodoxă ori cu soție și copii neortodocși — nu pot fi membri ai Adunării eparhiale.

Măsurile acestea, pe cari unii le critică, își au justificarea lor, fiindcă sunt menite să întărească ortodoxia și prestigiul ei în fața altor credințe străine de noi și tradițiile noastre. Dar ele au și rolul însemnat de a consolida familia asigurându-i pacea și armonia prin unitatea de simțire religioasă a membrilor ei. De aceea ar fi de dorit ca Sf. Sinod să examineze de aproape această problemă importantă, hotărând aceleași măsuri pentru Biserica întregă. Pentru moment P. S. Episcop *Andrei* n'a respins cererile ce nu corespund condițiile stabilite, lăsând judecarea lor la aprecierea Adunării eparhiale ce va fi aleasă.

Guvernul Țării și problemele Ardealului.

Un consiliu de miniștri sub președinția dlui Gh. Tătărescu, luând în cercetare problemele locale și regionale examinate în marea adunare gospodărească ținută la Cluj la 20 Ianuarie a. c. a hotărât următoarele:

1. Asigurarea creditelor necesare pentru a se pune la dispoziția agricultorilor semințele necesare campaniei agricole de primăvară.

2. Suspendarea operațiunilor de blocare a cerealelor și furajelor în mâinile locuitorilor și înlocuirea lor cu măsurile pentru a asigura satisfacerea nevoilor armatei și buna repartitie a lor pe tot cuprinsul țării.

3. Accelerarea lucrărilor pentru terminarea ultimelor procese isvorite din reforma agrară.

4. Intocmirea unei legi de lichidare a debitelor rezultând din contravenții.

5. Instrucțiuni pentru înlăturarea dificultăților create prin aplicarea regulamentului regimului de salubritate în industrie.

6. Accelerarea mersului de predare a pădurilor și pășunilor comunale.

7. Revizuirea regimului vânzării pieilor crude cu satisfacerea nevoilor armatei și acestora ale consumului intern.

8. Modificarea și aplicarea legii pentru ajutorarea comercianților și industriașilor scăpătați.

9. Noi măsuri pentru o mai bună aprovizionare cu petrol, benzină și sare.

10. Continuarea acțiunii de asistență acordată instituțiilor de credit din Ardeal și Banat și înființarea mai multor filiale ale Băncii meșteșugarilor.

11. Crearea la Câmpeni a unei industrii pentru vehicule militare și țărănești.

Mișcarea inimii în predică.

Când reflectezi bine, tot ce face omul în viață, religie, artă, știință, filozofie, etc. nu-i altceva decât căutarea unui spirit moral în care sufletul chinuit de dureri reale sau imaginare, se odihnește, contemplă.

În fiecare din aceste ramuri ale manifestărilor omenești trebuie însă să fie cineva care să reușească să-i smulgă naturii acea frântură de viață și s'o aștearnă fie pe hârtie sub forma versului sau prozei, fie pe pânză sub forma desenului și picturii, fie în sfârșit sub orice altă formă.

În religie însă, care pe lângă educarea simțului estetic și cristalizarea tuturor manifestărilor sufletești mai are și rolul de-a înălța acest suflet spre lumi mai bune, acea frântură de viață odată smulsă naturii trebuie să-dită sufletului omenesc, făcându-o să vibreze în fluidul suav al tuturor nuanțelor lui și trecându-o prin prisma în care Divinitatea își perpetuiază nemurirea.

Aceasta însă să poate face nu-mai printr'un talent, care nu lipsește acelor ce au în mână ceara moale a a sufletelor omenești, ceară careia în decursul predicii i se poate da forma dorită.

Dar lipsește ceea ce dă o valoare sufletească acestui talent, lipsește acea putere vie, care să răscolească cele mai tainice ascunzături ale sufletului, lipsește *insuflețirea*. I-am putea zice mai precis: *inspirația*.

Deși în decursul predicii preotul va explica materia, va aduce dovezi și va lumina mintea, totuși inima ascultătorilor va rămâne încă rece.

Pentru a o încălzi și face să se simtă atrasă și mișcată predicatorul va face uz de toate produsele viei al activității sufletului și va studia viața sub diferitele ei aspecte.

Viața omenească este o mergere neîntreruptă spre idealul purtat de Dumnezeu și vecinic neatins de noi, și'n mersul ei spre acest ideal, nu în

privirea înapoi spre realitatea străbătută, îi stă farmecul ei.

Aici e locul predicatorului de-a o analiza și a-i scoate în evidență adevărul ei farmec.

Viața mai este și o luptă între materie și spirit, este însăși năzuința materiei spre spiritualizare.

Sunt însă și de aceia cari nu vor să lupte, sunt dezertorii vieții cari în slăbiciunea lor o consideră ca un blestem și nedemnă de-a fi trăită.

În aceste suflete abrupte și vijelioase predicatorul va picura ca o esență, ca o protoplasmă supraumană adevăratul rost al vieții, adevărata consolare a sufletului atunci când punctul de reazăm este credința în Dumnezeu. Le va arăta că omul este născut pentru luptă iar biruința, este țelul fiecăruia. El nu este robul împrejurărilor și al necesităților ci biruitorul lor. Astfel se va deștepta în aceste suflete dorința năvalnică de-a trăi.

Viața mai este și încercare: *prin suferință la înălțare*. Cei vechi ziceau: „per aspera ad astra“.

Ce profund va răsună aici glasul predicatorului când va înconjura sufletul cu realități cari vor fi înțelese, simțite și trăite cu mult mai intens.

Astfel sufletele culcate sub călcăul contingentelor și urmărite de viziuni supraomenești se vor simți străine de lume, ca și pasărea călătoare într'o țară nouă, și vor căuta un refugiu, un loc de odihnă și de meditație, pe care predicatorul nu va întârzia a-l arăta.

Modul mișcării inimii sau pateticul, ne este înfățișat cu deosebire în literatura clasică, profană și bisericăscă.

Din literatura clasică profană cităm pe *Cicerone* în cuvântarea lui contra lui Catalina. Mai multe și mai mari exemple avem din viața *Sf. Părinți* și marii predicatori ai Bisericii.

Așa avem cuvântările *Sf. Ioan Gură de Aur*, a *Sf. Grigore din Nazianz* și alții.

Din toate vedem că pateticul constă din auto-insuflețirea oratorului sau predicatorului și împărtășirea acestei însuflețiri și ascultătorilor.

Cu alte cuvinte pentru ca predi-

catorul să poată mișca pe alții trebuie să fie el însuși mișcat, îi trebuie o puritate așa cum unui organism îi trebuie un aparat respirator adecvat ca să poată trăi în aerul curat al al înălțimilor. Pe un altul l-ar asfixia așa cum se asfixiază peștele în aer. Altfel predicatorul nu va reuși să facă a simți pe ascultători ceea ce el însuși nu simte, iar încercările sale vor fi ridicole.

O altă condiție a pateticului mai este și cercetarea diverselor stări-sufletești a ascultătorilor, pentru a se putea pogori în sufletele lor.

Deși nu toți ascultătorii vor posedea o cultură intensă totuși, fie muncitor din greu la brazda plugului, fie copii sglobii prin florile din lunci, sunt de multe ori fataliști și superstițioși, dar credincioși; religioși puțin în formă, căci munca nu le-a dat răgaz să se educe și cultura n'a pătruns în destul la ei, dar credincioși negrăit de mult în fond; și-i sublimă această firească înțelepciune și știință, careia îi lipsește doar busola, îndreptariul după care să se orienteze în oceanul atât de tulburat al vieții.

Dacă predicatorul se va conforma regulilor predicii și-și va îmbogăți cunoștințele cu lectura *Sf. Părinți*, cuvântul lui va impresiona și va cuceri.

Va simți cum imaginile se vor deștepta unele pe altele, va vedea pioasa turmă plecându-se, și'n liniștea boltei adânci va simți plutind înălțarea rugăciunii până la Acela care a primit și crucificarea pentru mântuirea noastră.

Prin magia și alegerea cuvintelor, cari în patetic joacă un rol destul de important, preotul va stabili legătura dintre ascultători și ultima treaptă, la care se poate ridica un gând.

În aceste suflete, cari sub presiunea cuvântului predicatorului vor evada din lumea și obiectele pieritoare ale timpului, s'a făcut sciziunea adâncă între cele două lumi, lumea concretă și demoniacă a simțurilor și lumea diametral opusă a sufletului.

Toată poezia acestei lupte și ascensiuni a vieții spre țelul menirii vecinice, tot fluxul care neliniștește

FOILETON

Căderea protopărinților în păcat.

Obiecțiunea este destul de serioasă, nu reprezintă totuși o greutate de neînlăturat. S'a și încercat acest lucru în două forme: 1) prin interpretarea vorbirii șarpelui în sens propriu, și 2) prin interpretarea ei în sens impropriu, întrucât ispititorul este înfățișat, ca o ființă misterioasă superioară omului, cel ce vorbește prin șarpe este diavolul.

1. „Demonicul ispititor a vorbit sub înfățișarea șarpelui, el și nu animalul folosit ca instrument, a condus acțiunea acustică a vorbirii, ceea ce după învățătura teologilor nu întrece puterea naturală a ingerilor căzuți. Pentru intuiție emană cuvintele din gura șarpelui, instrumentul ispititorului, de aceea se spune: șarpele vorbește. Ispititorul și instrumentul lui, sunt contopiți într'una, astfel că pe drept, șarpele poate fi privit totodată ca simbol

al primului, precum în v. 14.¹²⁾

Este absolut sigur, că primii cititori ai Genezei au înțeles tratatul în acest sens. Tradiția popoarelor orientale vorbește despre existența puterilor demonice, iar credința răspândită în diferitele păături sociale, bucuros aduce în legătură activitatea acestor puteri, cu șarpele.

„În anticitate reprezentările despre șarpe pleau pentru o bogăție spirituală, sau putere demoniacă proprie acestui animal. Această reprezentare foarte probabil a fost determinată de mișcările, sunetul ce-l produce prin furișarea lui și în fine otrava provocatoare, de moarte, ce posedă.

Filo vorbește despre existența unei atari reprezentări la canaaniteni.

În credința populară arabă încă și azi aparține șarpele la cele mai frecvente forme de apariție a demonilor.“¹³⁾

Este de prisos să ne mai provocăm și la argumentarea exegetilor vechi, cari găsesc cazuri similare în vorbirea măgării lui Balaam (Num 22, 21) și vorbirile demonizațiilor Noului Testa-

ment: câtă vreme în primul caz evenimentul extraordinar, poate fi explicat din motive divine superioare; iar în al doilea caz, vorbirea este mai ușor de conceput, având de a face cu oameni, cari posedă organul vorbirii.

2. „Este foarte problematic dacă povestitorul s'a gândit la un graiu propriu zis al șarpelui, după ce în Vechiul Testament adeseori și subiectelor lipsite de viață li se atribue o limbă (Hab. 3, 10; Ps. 19, 21)... Prin urmare și în Geneza 3, 1—4 reprezentarea poate fi privită în sensul, că șarpele a agrăit femeia într'o formă improprie, în timp ce cumva prin propria lui mâncare din fructul oprit, scoțând în evidență o aparentă și viclană superioritate față de oameni, a trezit în femeie îndoiala în seriozitatea poruncii divine.“¹⁴⁾

Interpretarea vorbirii șarpelui în sens propriu este totuși singura posibilă. Autorul biblic descrie pe larg dialogul dintre femeie și șarpe. Primul moment al ademenirii îl constituie tocmai faptul extraordinar al agrării șarpelui. Dacă Eva n'ar fi auzit glasul, cu siguranță nu i-ar fi dat nici o a-

marea sufletelor va fi redată în tablouri largi și plastice, unde să se oglindească neliniștea sufletului pentru care există, cum zice Foerster: „opozitia fundamentală între om și univers pe de-o parte, iar pe de-alta liberațiunea dorită, care trebuie să-l desrobească de afirmațiunea oarbă a instinctului vital“; sau cum zice Schop-

penhauer: „primatul voinții în conștiința de sine“.

Puterea descriptivă a acestei lupte intern-abstracte trebuie să fie redată cu o putere de plasticizare în care să se vadă „poarta cea strâmtă creștină“ singura prin care se poate lua cu asalt vecinicia.

Pr. ILIE A. DONISĂ-Dipșa.

† Generalul Aurel Păcală.

Luni 29 Ianuarie a fost dus pe drumul vecinicii la cimitirul din Cluj Generalul Aurel Păcală, decedat, pe urma unei operații, în vârstă de 63 ani. Fiu de preot ortodox din comuna Dealul Frumos jud. Târnava mare, a fost purtat la școală, cu mari greutate, alături de alți 4 frați și 2 surori, ca după terminarea studiilor să îmbrățișeze cariera militară sub reșimul austro-ungar. Prin inteligență și muncă el a urcat repede gradele militare, dovedindu-se un erou pe frontul rusesc, unde 9 gloanțe rămase în corpul lui delicat până la moarte l-au făcut invalid. Totuși, când a sunat ceasul românesc el s'a angajat în ofensiva de pe Tisa, ca loc. colonel, ca pe urmă după victoria definitivă, vizată de el, să ceară activarea în oștirea română, unde a fost primit cu gradul de colonel. În 1928 este înaintat general de brigadă, funcționând în garnizoana din Cluj până în 1937 când a eșit la pensie. După un an este numit ajutor de primar al Clujului, unde funcționează până în ceasul morții. Atât ca ostaș cât și ca gospodar civil, generalul Păcală a fost un exemplu al omeniei, hărniciei și idealismului, recoltând numai prețuire și simpatie. Suflet curat, bun și drept el s'a sbruciumat neconștient pentru năzuințele mari ale neamului său. De aceea a și murit sărac, ca atâția din fiii entusiaști ai Ardealului. Credea fanatic în Biserica părinților săi, apărând-o viguros împotriva celor ce îndrăzneau să se atingă de ea. De aceea a fost multă tristețea la prohodirea lui. Slujba s'a făcut în capela spațioasă a Reg. 83 infanterie de un sobor de preoți. Păr. prot. Nicolae Vasile a rostit un panegiric mișcător, după care au mai cuvântat dl General Ionescu, dl Sebastian Bornemisa, primarul Clujului și dl Victor Pop, secretarul general al Primăriei. Erau de față toți șefii de autorități militare și civile și un public numeros. P. S. nostru Episcop Nicolae Colan a ținut să asiste personal la această dureroasă ceremonie,

luând parte și în cortegiul funerar. În generalul Aurel Păcală am pierdut un vibrant suflet românesc și ortodox. Dumnezeu să-l odihnească în corturile lui de lumină. M.

Buletinul războiului

Pe frontul din Apus mărunt de eluri de artilerie și lupte de patrulare înaintate. Sborurile de recunoaștere mai puține, cu ciocniri izolate. Pe mare activitate mai vie, semnalându-se un număr de pierderi de vase engleze, scufundate de germani, și goană intensă contra submarinelor germane de către forțele navale franco-engleze. Un critic militar italian afirmă că o ofensivă directă contra liniei Maginot este imposibilă, deoarece ea ar cere sacrificii neînchipuite de oameni și material. Un războiu de mari proporții nu se poate concepe în apus decât prin atacarea Belgiei și Olandei. Dar aceste două țări își strâng tot mai mult rândurile în contra eventualei invazii ce le amenință constant.

La nord războiul continuă cu înverșunare, mai ales în fața liniei Mannerheim, unde rușii dau asalturi disperate, urmate de pierderi grele. La nord de lacul Ladoga finlandezii înregistrează aceleași victorii, prin încercuirea și distrugerea regimentelor roșii. Până acum Sovietele au pierdut 100.000 soldați, peste 500 tankuri și un număr mare de avioane. Situația e așa de critică pentru Ruși, că a trebuit să ia conducerea operațiilor chiar mareșalul Vorosilov. Finlanda primește ajutoare grabnice, spre a putea continua lupta sa eroică. Zilele trecute au sosit acolo 200 aviatori-piloți voluntari de diferite naționalități.

INFORMAȚIUNI

Solie dela Chișinău. În adunarea gospodărească ținută de guvern Dumineca trecută în capitala Basarabiei, d-l prim-ministru Gh. Tătărescu a rostit o solie, menită să fie auzită mai ales peste Nistru. Domnia Sa a spus: „Azi Prutul nu mai desparte; azi Prutul unește. Hotarele vechi al provinciei nu mai există. Ele s'au topit în actul fuziunii sufletești a tuturor Românilor și cred că putem declara azi cu mai multă tărie decât ieri, că ceace s'a făcut sub ochii noștri nu se va mai putea desface de nici o putere din lume“.

Filosofii noștri și credința. În ciclul de conferințe despre viața spirituală organizate de Societatea Femeilor Ortodoxe în sala Dalles din Capitală, a vorbit în 22 Ianuarie dl prof. C. Rădulescu-Motru, dezvoltând subiectul: „Vocație și religiozitate“; iar în ziua de 27 Ianuarie c. a conferențiat dl prof. Ion Petrovici despre: „Creștinism și naționalitate“. Amândouă conferințele au fost urmărite cu viu interes de public, dat fiind prestigiul cultural de care se bucură cei doi iluștri filosofi. Nădăduim că la încheierea ciclului, conferințele rostitite vor fi tipărite într'un volum, spre a fi pus la îndemâna intelectualilor noștri clerici și mireni.

Bisericele din America pentru pace. Comitetul federal al bisericilor creștine din Statele-Unite a lansat un manifest către credincioși, cerându-le să susțină eforturile făcute de celelalte biserici de orice rit în vederea unei păci durabile. Se știe că această mișcare a fost pornită de șeful Bisericii din Anglia, și a intrunit adeziunea celorlalte confesiuni creștine din Europa, în frunte cu Biserica romano-catolică.

Noul președinte al F. R. N. Deodată cu publicarea legii de organizare a F. R. N. a apărut și decretul prin care M. S. Regele Carol II-lea numește ca președinte al unicei or-

ganizații politice din Țară, pe dl Alexandru Vaida Voevod, consilier regal și președinte al Adunării deputaților. Este nu numai o meritată răsplată a ilustrului om de stat, ci și o garanție deplină că noua mișcare națională va merge la victorie prin autoritatea gloriosului luptător.

Populația Clujului. După Anuarul conștiincios întocmit de d-l Octavian Buzea, fost ajutor de primar al orașului, populația Clujului prezintă la sfârșitul anului 1938 următoarea situație: Români 47.200, adică 41 la sută, maghiari 46.200, adică 41 la sută, Evrei 16.100, adică 14 la sută, Germani 2400, adică 2.2 la sută, alții 2100, adică 1.8 la sută. Autorul mai constată, că dela 1910, când s'a făcut un recensământ de guvernul maghiar și până la 1938, deci în mai puțin de 30 ani, populația românească a Clujului a sporit cu 320 la sută. Faptul este așa de elocvent pentru vitalitatea și forța noastră de cucerire, încât n'are nevoie de nici un comentariu.

America și Vaticanul. De când președintele Roosevelt a făcut o numire diplomatică în persoana dlui M. Taylor ca trimis extraordinar al Statelor Unite pe lângă Vatican. Faptul a stârnit mare senzație dincolo de Ocean, de oare ce vasta republică americană rupsese raporturile cu Vaticanul încă la 1871, din cauza proclamării dogmei despre infalibilitatea Papei. De aceea conducerea bisericilor creștine americane a ținut să facă într'un manifest public următoarea declarație: „Dacă această numire înseamnă un prim pas spre relațiuni diplomatice permanente cu Vaticanul, noi ne vom opune la această măsură, deoarece ce prin ea s'ar viola principiul separației Bisericii de stat, care stă la baza politicii americane“.

Repatrierea germanilor. Acțiunea de aducere în Reich a germanilor din alte țări continuă cu mare amploare în ciuda evenimentelor războinice. Se anunță, că din Galiția și Volhinia, două provincii

tențiune. Văzuse doar până atunci atâția alți șerpi în Raiu.

În consecință expunerea căderii protopărinților în păcat, are un caracter eminent istoric și trebuie privită și interpretată ca atare.

IV. Povestirea nu este un mit.

(Geneză 3, 1—24).

Era firesc ca contestatorii istoricității acestui referat să încerce a-i reduce originea la un mit oarecare. Chiar dacă autorul biblic nu este considerat drept un simplu colecător de mituri, cari circulau în graiul viu al poporului iudeu, fie ca produse proprii, fie împrumutate prin contactul cultural cu popoarele vecine, se obiectează că s'a folosit de acestea adaptându-le reformei sale, pentru a combate politeismul religios.

Străduința lor este zadarnică, câtă vreme la nici un popor nu s'a găsit până azi vre-o povestire, care să se asemene în momentele ei esențiale povestirii biblice despre păcatul strămoșesc. „Ceva perfect corăspunzător Paradisului biblic, până acum

nu s'a găsit în mitologia nici unui popor. Numai în ceace privesc notele externe ale Paradisului găsim câteva trăsături asemănătoare. Privind însă la conținut (ființa oamenilor: căderea în păcat), povestirea biblică este unică... În această privință miturile și zicalele popoarelor, nu ne oferă nimic asemănător și peste tot, în aceste pulsează alt duh“¹⁵).

Dintr'o punere în paralelă a povestirii biblice cu diferitele mituri cu cari a fost comparată, ne vom convinge de acest adevăr.

1. S'a comparat expunerea biblică Gen. 3, 1—24, cu povestirile populare indogermane în cari ni se spune: a) că Jîmă în a cărui împărăție nu era nici frig, nici căldură — nu stăpânea nici bătrânețea, nici moartea, a cedat trufiei făcându-se vinovat de minciună — din care motiv a pierdut împărăția în mâna demonului Dahâka; b) că prima pereche de oameni, au păcătuit împotriva zeilor, astfel fiind condamnați la pedeapsă.¹⁶)

2. S'a comparat cu mitul grec, care spune că Zeus mânăindu-se pe Prometeu, fiindcă a adus

oamenilor foc din Ceriu, a lăsat să fie făcută prin Hefestos prima femeie, pe care toți zeii și zeițele au împodobit-o cu darurile lor. Femeia astfel înzestrată în detrimentul bărbatului, este numită Pandora (cea cu toate dăruita). Pandora însoțită de Hermes aduce fratelui lui Prometeu un vas ca dar al zeilor. Deși Prometeu l-a sfătuit pe acesta, ca niciodată să nu primească vr'un dar dela Zeus, a luat totuși pe Pandora cu vasul ei în casa sa. Pandora a deschis capacul vasului și a lăsat astfel între oameni tristele suferințe.

Un împrumut al autorului biblic din aceste mituri oricine poate vedea că-i imposibil. Chiar o compilație a lor nu ne dau elementele constitutive ale povestirii biblice. Și peste tot ar fi absurd să presupunem, că autorul biblic stă sub influința mitologiei indogermane, sau grecești. Aceste fiind mult mai noi. Mai verosimil este contrariul.

(Va urma)

Dr. G. L. MUNTEANU

Cetiți și răspândiți „Viața Ilustrată“

Pomenirea Episcopului Nicolae Ivan.

In ziua de 3 Februarie c. s'au împlinit 4 ani dela săvârșirea din viață a în veci neuitatului nostru Episcop Nicolae Ivan. Sufletul nostru simte și astăzi durerea acelei clipe, care ne-a răpit pe înțeleptul Ierarh așa de iubit și venerat de toți păstoriții lui. Pentru că într-o vreme relativ scurtă, el a creiat din nimic o episcopie, dându-i o organizare solidă și o înzestrare bogată, cum nu s'a întâmplat nicăieri în cuprinsul Patriarhiei române. Prin ea ortodoxia a dobândit unul din cele mai puternice forturi de apărare, iar românismul ardelean un izvor nesecat de acțiune pentru consolidarea unității noastre naționale. Prin mintea și opera lui excepțională, feceritului Episcop Nicolae Ivan a statornicit pe temelii de granit prestigiul înalt și condițiile de afirmare a Bisericii dominante aici în capitala Ardealului. El și a meritat astfel din plin atributul impresionant de ctitor strălucit al eparhiei Vadului. De aceea, amintirea lui recunoscătoare va trăi mereu în inimile noastre, sporită cu trecerea anilor de înțelegerea tot mai clară a creațiilor mărețe ce ni le-a lăsat.

Cu gândul la el, vărsăm o lacrimă duloasă la parastasul arhieresc din ziua de 4 Februarie c. din Catedrala înălțată prin vednicia lui pilduitoare.

ROMÂNI,

Subscriind bonuri pentru înzestrarea armatei, îndeplinim o sfântă datorie către țară, asigurăm liniștea, munca și avutul nostru și facem totodată un bun plasmament al banilor noștri.

intenprunte ale Poloniei ocupate, au fost repatriați un număr total de 160.000. Așezarea lor se face în părțile de Vest ale Poloniei cucerite, prin evacuarea locuitorilor poloni din casele și gospodăriile lor.

Incorporarea Boemiei și Moraviei. Printr-o lege recentă protectoratul Boemiei și Moraviei se desființează, decretându-se incorporarea celor două țări în teritoriul Reichului german. Faptul are mari și întinse consecințe de ordin politic și economic, cari vor profita enorm Germaniei din punctul de vedere al războiului. Se pare deci, că tragedia ceho-slovacă nu este încă deplin consumată.

Radio și pedeapsa capitală. Guvernul german a edictat un decret de o severitate draconică, prin care se interzice cetățenilor ascultarea emisiunilor radiofonice străine. Interdicția privește și pe străinii aflători în Germania. Pedepsele sunt din cele mai grele și ele merg până la pedeapsa cu moartea, pentru imprudența de a fi învârtit butonul numai cu un milimetru mai la dreapta sau stânga de Berlin. Răspândirea știrilor auzite la Radio din străinătate se sancționează cu aceleași pedepse teribile.

Pleacă americanii. Guvernul Statelor Unite a dat dispozițiuni ca cetățenii americani cari se află actualmente în Germania și Suedia să părăsească aceste țări înapoiindu-se cât mai repede în patria lor. Se pare, că la Washington se prevăd evenimente apropiate în legătură cu desfășurarea războiului.

BIBLIOGRAFIE

A apărut Nr. 2 pe Februarie 1940 al revistei „Viața Ilustrată”, de sub direcția P. S. episcop Nicolae Colan, cu următorul sumar:

V. Sămărtinean: Evocare; Vasile Netea: Melancolie de iarnă (poezie); Grigorie T. Marcu: Cultură; Romeo

Dăscălescu: Cântec trist (poezie); L. G. Munteanu: Criza tineretului nostru universitar; Coriolan Petranu: Istoricul jucăriilor de copii; Pr. Il. V. Felea: Paisie și Paisianismul; Vasile Netea: Titu Maiorescu; Teodor Ciceu: Țăran bătut de muncă și de vânt și Iți cânt iubirea (poezii); Const. Goran: Strigătul omului (poezie); Varvara Crușcin: Nebuna; I. V. Spiridon: Scrisoare netrimisă (poezie); Ilie Mănișiu: Pe plaiuri de munte spre Călcescu. Pr. N. Belea, Mircea Munteanu, Ion Bunea, C. P., E. M. și D. P.: Cronică literară. Gr. T. M.: Cronică internă. Gr. T. M.: Cronică externă. Viața veselă și numeroase ilustrații.

A apărut Nr. 1—2 pe Ianuarie—Februarie 1940 al „Revistei Teologice” de sub patronajul I. P. S. mitropolit Nicolae al Ardealului, cu următorul sumar:

Diacon Dr. Grigorie T. Marcu: Treizeci ani de luptă ortodoxă; Preot Dr. Iarion V. Felea: Biserica ortodoxă în cultura românească; Diacon Nicolae Mladin: Pe urme vevodale; Preot D. Veștemean: Situația monahilor români din Sf. Munte Athos; Mircea Munteanu: Biserica veche ortodoxă din Orăștie (contribuții la istoricul bisericii); Dr. Grigorie T. Marcu, Diacon Iosif E. Naghiu și Nicolae Iorga: Atitudini; Dr. Grigorie T. Marcu, Preot Dr. Spiridon Cădea, Diacon Dr. Nicolae Balca, Nichifor Todor, Diacon Prof. P. Gherman și Mircea Munteanu: Mișcarea literară; Gr. T. M. și Sp. C.: Note și informații.

Asociația Clerului „A. Șaguna”

Nr. 1/1940.

Comunicat.

Potrivit §-ului 6 din „Regulamentul pentru organizarea Despărțămintelor”, în postul sfintelor Paști se vor ține adunările ordinare ale despărțămintelor.

Programul adunării:

Ziua I a. m.:

1. Invocarea Duhului Sfânt (Doxologie.)
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Raport asupra activității pastorale a preoțimii și a cercurilor religioase în 1939.
4. Alegerea alor doi delegați pe lângă președinte pentru Secție și Congres.

5. Inițiative de organizare pentru promovarea vieții religioase și culturale în cuprinsul despărțământului și pentru propășirea Asociației.

6. Propuneri.

După masă și a II-a zi:

Se întocmesc misiuni interne cu mărturisirea și împărțirea proților, a profesorilor preoți, a absolvenților de teologie și a funcționarilor bisericești.

1. Pentru meditația de pregătire înainte de mărturisire recomandăm următoarele texte: Ispitele și învingerea lor: „Atunci dus a fost Iisus în pustie de Duhul, ca să se ispitească de diavolul” (Mat. 4, 1.) (Diavolul a ispitit pe Iisus cu trei ispite, la fel și pe noi ne ispitesc prin pofta trupului, pofta ochilor și trufia vieții). Mărturisirea păcatelor: „Mergeți și vă arătați preoților” (Luca 17, 14).

2. Înainte de împărțanie. Necesitatea împărțaniei: „Iarăși a mai trimis pe alte slugi, zicând: ziceți celor chemați: iată că am gătit prânzul meu, juncii mei și cele hrănite ale mele s'au junghiat și toate sunt gata: veniți la nuntă” (Mat. 22, 4); Luca 14, 23; Mat. 22, 10—11; III Imp. 19, 7; Ps. 101, 5; Pilde 91, 2, 5; Ioan 6, 54. Măreția împărțaniei. „Că cu hrană îngerească ai hrănit pe poporul tău și pâne gata ai trimis lor din ceriu fără de osteneală, care avea toată dulceața după toată plăcerea gustului” (Întel. 16, 20); Ps. 80, 15; Ps. 110, 4; Ps. 77, 28—29.

Prea Cucernicii părinți prezenți ai despărțămintelor, vor desemna din bună vreme referenți la rapoartele despre activitatea pastorală a preoțimii și a cercurilor religioase, — asemenea pentru meditații.

Biroul Secției.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 590/1940.

Comunicat.

Al 72-lea ajutor din „Fondul de ajutorare preoțesc” s'a plătit în suma de 60.300 Lei fiilor fieiertatului preot Ioan Pop din Bălan, decedat la 15 Ianuarie 1940.

Cluj, la 31 Ianuarie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 583/1940.

1—2

Concurs din oficiu

Pentru întregirea postului de preot din parohia Bodia, protopopiatul Unguraș, se publică concurs, cu termen de 20 zile, dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat.
2. Sesiune parohială în extindere de 15 jug. 259 st. p.
3. Grădina din jurul bisericii de 1 jug. 253 st. p. pentru legume.
4. Locuință închiriată până la zidirea caselor parohiale.
5. Stolele obicinuite.

Candidații își vor înainta cererile de concurs potrivit legii, în termenul arătat mai sus, Consiliului eparhial și cu încuviințarea oficiului protopopesc se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Cluj, 29 Ianuarie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 344/940

1—3

Concurs din oficiu

Se publică concurs pentru postul de paroh din parohia de cl. III-a Brădești, protopopiatul Aiud, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat.
2. Sesiunea parohială și darea dela credincioși.
3. Stolele obicinuite.

Cererile la concurs, însoțite de documente, se vor înainta, în termenul indicat, Consiliului parohial și cu prealabila încunoștințare a Oficiului nostru protopopesc, se vor putea prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Cluj, la 29 Ianuarie 1940.

Consiliul eparhial.

Nr. 31/1940.

(3) 1—2

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. I. Bălan devenită vacantă prin decesul preotului Ioan Pop, se publică concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură, grădini de zarzavat, supraedificate.
2. Sesiunea parohială în extensiune de 22 jughere și 1259 stânjini pătrați.
3. Impozitele după sesiune le plătește parohia.
4. Stolele obicinuite în protopopiat.
5. Salariul dela stat după pregătire.

Concurenții își vor înainta în termen cererea cu toate documentele Veneratului Consiliu Eparhial.

Iar în parohie se pot prezenta numai cu aprobarea P. Sf. nostru Episcop și cu avizul oficiului protopopesc.

Unguroș, la 19 Ianuarie 1940.

Consiliul parohial în înțelegere cu oficiul protopopesc.

Protopop I. Ghiurițan.

Nr. 204/1939.

(2) 2—3

CONCURS

În conformitate cu dispozițiunile Ven. Consiliu Eparhial de sub Nr. 7510/1939, se publică concurs pentru ocuparea postului de protopop al tractului Turda, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Venitele parohiei centrale Turda, al cărei paroh este protopopul.
3. Venitele legale după postul de protopop.

Candidații îndreptățiți conform concluzului congresual Nr. 111 din 1888 să-și înainteze cererile înzestrate cu documentele necesare în termenul fixat Ven. Consiliu Eparhial din Cluj.

Turda, din ședința consiliului protopopesc, ținută la 11 Martie 1939.

Președ.-Protopop: Secretar:
Romul Popa Pr. Emil Mureșanu
adm. prot.

Nr. 7510/1939.

Aprobat.

Din ședința Consiliului Eparhial ținută în 9 Ianuarie 1940.

† Nicolae, Episcop.

Ion Goron, secretar.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.